

N o 124.

Af Herrar C. I. Bengtsson och Jöns Pehrsson: Om anslag till jernvägsanläggning mellan Wieslanda och sjön Bolmen.

Då erfarenheten nogsamnt ådagalagt, hurusom tidsenliga kommunikationer äro oundgängliga villkor för ernående af ekonomiskt välstånd och förkofran samt de flesta orter i riket kommit i åtnjutande af jernvägskommunikationer, till större delen med bidrag af allmänna medel eller på bekostnad deraf, kan det ej vara att undra öfver, att de laudsorter, som i sådant afscende äro särdeles vanlottade, äfven hafva anspråk på biträde från det allmännas sida för att, om än i mindre mån och med större enskild uppoffring, än som fallit på andra landsdelars lott, vinna förbättring i sina kommunikationer. En sådan landsort är det stora området vester om södra stambanans sträckning emellan Nässjö och Hesselholm, hvilket icke har andra kommunikationer än till större delen backiga landsvägar, men som af naturen har sig anvisade särdeles förmånliga kommunikationsleder, derest, i fortsättning af Carlshamns—Wieslanda-jernväg, en lika beskaffad jernväg af 4,6 mils längd och 3 fots spårvidd anlägges från Wieslanda jernvägsstation till Ljungby köping och vidare till stranden af sjön Bolmen, gående midt igenom det stora Sunnerbo härad, till arrealen nära lika stort som Blekinge län, och möjliggörande samband med ganska betydliga vattendrag, enär jernvägen på 1,8 mils afstånd från Wieslanda komme att beröra de segelbara Ryssby- och Stensjöarne. vidare på 1,5 mils afstånd derifrån vid Ljungby köping skulle skära den stora Lagaån, som kan lämpligen kanaliseras i två mils längd åt norr och tre mils längd åt söder, vidare på 1 mils afstånd derifrån skulle beröra sjön Kösen, som står i förbindelse med den emellan Skeens bruk och sistnämnda sjö segelbara Bolmån, äfvensom flottled i Torpa å, samt slutligen på 0,3 mils afstånd från Kösen skulle sträcka

sig till hamnplats vid den stora sjön Bolmen, som omgifves af värderika, men i kommunikationshänseende särdeles vanlottade skogstrakter i Kronobergs och Jönköpings län. Ett aktiebolag, för hvilket Kongl. Maj:t den 18 December 1874 fastställt härhos bilagd bolagsordning, har ock bildat sig för anläggning af en sådan jernväg, för hvilken plan och kostnadsförslag, beräknande anläggningskostnaden till 1,500,000 kronor, blifvit uppgjorda och till Kongl. Maj:ts nådiga pröfning öfverlemnade; och den för delaktighet i berörda bolag inledda aktieteckning har, enligt aktieteckningslistor, som jag är i tillfälle att, när helst så påfordras, inför vederbörligt utskott förete, redan kommit till det resultat, som torde innebära ojäfaktigt vittnesbörd om vigten och betydelsen af denna jernvägsanläggning, då aktier blifvit tecknade af elfva kommuner inom Kronobergs län enligt beslut, som vunnit Kongl. Maj:ts fastställelse, för 163,500 kronor, af enskilde personer inom dessa kommuner, nästan alla tillhörande allmogen, för 163,500 kronor, af Carlshamns stad för 110,000 kronor och af enskilde personer inom samma stad för 150,000 kronor, eller tillsammans 587,000 kronor, som utan svårighet ökas till 592,000 kronor, hvilket belopp, sammanlagdt med de 158,000 kronor, som i kostnadsförslaget äro beräknade för rörelsemateriel, men för bolaget inbesparas, enär Carlshamns—Wieslanda-jernvägsaktiebolag genom bolagsstämmobeslut förbundit sig att för ett pris af högst fem kronor milen för lokomotiv och 30 öre milen för vagn med sin rörelsemateriel och tågpersonal trafikera ifrågavarande jernväg, utgör hälften af det belopp, densamma är beräknad att i allo kosta. Wieslanda—Bolmen-bolaget är vid sådant förhållande nödsakadt att upplåna 750,000 kronor; och då under senast förflutna året konjunkturen för upptagande af lån för enskild jernväg allt mera försämrats, så att sådant lån kan icke utan oskälighet och alltför betungande kapitalrabatt erhållas, samt förbättring härutinnan ej är att emotse under den tid, som för den skedda aktieteckningens bestånd är vilkorad, synes ej annan utväg för detta, likasom för andra oundgängligen behöfliga jernvägsföretags åstadkommande återstå, än att af staten, på sätt jemväl tillförne egt rum, söka utverka låneunderstöd, som, tillförene lemnade med $\frac{2}{3}$ af kostnadssumman och mot något lägre än vanlig ränta, nu skulle med synnerlig tacksamhet mottagas, om det erhöles blott till hälften af kostnadssumman och på samma ränte- och amorteringsvilkor, som staten kunde komma att för motsvarande eget lån utfästa. Med afseende härå och då staten otvifvelaktigt komme att jemväl för sin trafik å södra stambanan draga icke så liten fördel af ifrågavarande bibanas tillkomst, få vi vördsammast föreslå

att Riksdagen måtte såsom låneunderstöd till Wieslanda—Bolmens jernvägsaktiebolag för anläggning af en jernväg med 3,39 fots spårvidd från Wieslanda jernvägsstation till

Ljungby köping och vidare till stranden af sjön Bolmen anvisa ett amorteringslån af 750,000 kronor, motsvarande hälften af den till 1,500,000 kronor beräknade anläggningskostnaden, att af bolaget tillgodonjutas på möjligen billigaste villkor.

Om remiss till Stats-Utskottet få vi ock vördsamt anhålla.

Stockholm den 28 Januari 1876.

Jöns Pehrson.

C. J. Bengtsson

I motionen instämma:

*Carl Magni,
J. Sandstedt,*

*Ed. F. Meyer,
Lars Månsson.*

*L. J. Larson,
Ola Månsson,*

N:o 125.

Af Herr C. E. Hjelm: Om förändrad lydelse af 11 § i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Att frågan om ändring i den kommunala rösträtten för landet ständigt återkommer, och det icke blott från någon viss landsort eller fraktion utan från de mest skilda delar af riket och från olika samhällselement, bevisar att ett verkligt behof förefinnes som icke i längden låter afvisa sig.